Základní umělecká škola J. S. Bacha Dobřany

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI ŠKOLY VE ŠKOLNÍM ROCE 2000/2001

1. Informace o škole, statistika

1.1 Název školy, právní forma, zřizovatel, obory

Základní umělecká škola Johanna Sebastiana BACHA DOBŘANY, Stromořadí 439/1, okr. PLZEŇ – JIH

Příspěvková organizace, IČO 7083 4903

IZO 102 276 137

Město Dobřany
Nám. TGM 1
334 41 Dobřany

obor hudební, obor výtvarný

1.2.1 Sídlo školy, pobočky, počty učeben

Dobřany, Stromořadí 439/1, 1 koncertní sál, 8 učeben – hudební obor, 1 učebna – výtvarný obor
pobočka Chlumčany, budova ZŠ, Komenského 154, 2 učebny individuální výuky

pobočka Štěnovice, budova ZŠ, Čižická 344, 1 učebna individuální výuky, 1 učebna výtvarného oboru

1.2.2 Počty žáků v jednotlivých oborech, nástrojích a ročnících

	PHV	**1. stupeň**							**2. stupeň**				**celkem**
HO	**0.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	**5.r.**	**6.r.**	**7.r.**	**1.r.**	**2.r.**	**3.r.**	**4.r.**	
Klavír	-	4	10	4	7	3	1	3	3	1	-	-	36
El. klávesy	-	2	16	4	1	-	-	-	-	1	-	-	24
Akordeon	-	2	2	1	2	1	-	-	-	-	-	-	8
Housle	-	1	-	-	1	-	1	-	-	1	-	-	4
Kytara	-	1	5	5	1	3	1	-	-	-	-	-	16
Zob. flétna	-	17	26	12	6	7	5	3	-	-	-	-	76
Příč. flétna	-	1	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	4
Trubka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
Zpěv	-	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18
PHV	38	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	38
Celkem HO	38	46	59	26	18	14	8	6	4	6	-	-	225
VO	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25
Celkem Škola	38	71	59	26	18	14	8	6	4	6			250

1.2 Pracovníci školy

a/ **pedagogičtí**

jméno	**vzdělání**	**vyučované předměty**	**praxe**	**prac.úva-zek,žáci**	**úvazek**
Šefl Petr	konzervatoř – klavír, zpěv	zpěv	hudební, 24 let	1,00 18	IU
Vozár Jan	konzervatoř - klavír	klavír, klávesy, HN	hudební, 2 roky	1,00 25	IU
Odstrčil Jan	AMU – housle	housle	hudební, 33 let	0,326 7	IU
Faltýn Václav	konzervatoř- žesť. nástroje, lesní roh	trubka, zobcové flétny	hudební, 14 let	0,62 19	EX
Telešnuková Libuše	VOB, studium na PF	kytara, klávesy, HN	hudební, 8 let	1,00 25	IU
Tomková Magda	konzervatoř – dřev.nástroje, příčná flétna	zobcové flétna, příčna flétna, HN	hudební, 2 roky	0,565 16	EX
Mgr. Šustrová Eva	ZČU – PF, Čj - Hv	zobcové flétny, příčné flétny	hudební, 8 let	1,00 33	IU
Císařová Jana	základní vzdělání	zobc. flétny, klavír, klávesy, HN	hudební, 15 let	1,00 33	IU
Faltýnová Jiřina	konzervatoř – smyčcové n. housle	housle, zobcové flétny, HN	hudební, 15 let	0,641 9	IU
Fryčková Zuzana	konzervatoř - klavír	Klavír, klávesy, zobc. flétny, HN	hudební, 19 let	1,00 23	IU
Ferusová Věra	studující ZČU PF	výtvarná výchova	výtvarný, 0	0,143 14	EX
Havránková Vlasta	SpgŠ pro MŠ a SŠ	výtvarná výchova	výtvarný, 10 let	0,143 11	EX

Aprobovanost pedagogických pracovníků činí 86,2 %.

b/ **provozní**

jméno	**zařazení**	**vzdělání**
Kapitánová Olga	účetní	VŠ ruského jazyka a literatury
Harantová Martina	školnice	Střední odborné učiliště obchodní

1.3 Základní dokumenty pro výuku

Ve škole jsou žáci vyučováni ve dvou oborech – hudebním a výtvarném, což se shoduje s údaji uvedenými v rozhodnutí o zařazení do sítě škol č. j. 1291/2000.

V hudebním oboru se řídíme učebními plány doporučenými pro ZUŠ MŠMT č. j. 18 418/95-25, ve výtvarném oboru vzdělávacím programem č. j. 15 865/2000-22 a úpravou učebních plánů č. j. 21 083/2001-22.

2. Informace o průběhu školního roku, výsledky vzdělávání, program školy, plán na příští rok a dlouhodobý výhled

2.1 Počet dětí, přihlášených do přípravného studia pro školní rok 2001/2002
do přípravné hudební výchovy přihlášeno **38 žáků**

2.2 Výsledky výchovy a vzdělávání
V hudebním oboru prospělo s vyznamenáním 152 žáků, prospělo 72 žáků a neprospěl 1 žák. Z celkového počtu 7 absolventů bylo 6 žáků v 7. ročníku I. stupně (3 flétny, 3 klavíry) a 1 žák ve 4. ročníku I. stupně (klávesy).

2.3 Účast žáků v soutěžích
Okresního kola soutěže ZUŠ v komorní hře s převahou dechových nástrojů se zúčastnily 2 soubory s tímto výsledkem: **kvarteto – 1. místo ve II. kategorii a septeto též 1. místo** (oba soubory s postupem do oblastního kola). **V oblastním kole** pak obsadily tyto soubory **1. a 3. místo.** Soubory připravili V. Faltýn a E. Šustrová.

2. 4 Další akce pořádané školou nebo s účastí žáků a učitelů školy
- ZUŠ J. S. Bacha pořádá **3 cykly koncertů** (viz. příloha č. 1,2)
- Kromě koncertů, na kterých žáci a učitelé účinkují, organizuje škola návštěvy koncertů pro žáky a učitele v Plzni a v Praze.

Přehled navštívených koncertů:

podzim 2000	klavírní recitál J. Simona (Praha Rudolfinum)
16. 12. 2000	barokní opera (Stavovské divadlo Praha)
13. 1. 2001	Moravská filharmonie a Štěpán Kos (Praha Rudolfinum)
leden 2001	Mozartova cesta – semináře a interpretace Mozartových skladeb
22. 1. 2001	absolventský koncert D. Rady (Plzeň sál Zpč. muzea)
3. 4. 2001	Garrick Ohlsson (Praha Obecní dům)
6. 4. 2001	seminář s G. Ohlssonem na AMU
7 . 4. 2001	Garrick Ohlsson (Praha Rudolfinum)
22. 5. 2001	koncert Zuzany Růžičkové (Praha Španělský sál)
3. 6. 2001	závěrečný koncert Pražského jara
9. 6. 2001	návštěva soutěže Prague Junior Note (AMU)
18. 6. 2001	Pražská komorní filharmonie, Lubomír Brabec (Plzeň chrám sv. Bartoloměje)

2.5 Ideový záměr ZUŠ J. S. Bacha Dobřany
Celý svět trpí všeobecným úpadkem duchovních hodnot. V souvislosti s technickým a vědeckým rozvojem světa je třeba hledat a snažit se udržovat rovnováhu v těchto oblastech. Schopnost vnímat, absorbovat a nebo naopak vytvářet umění je cesta, která vede k tomuto cíli. Má-li to být cesta dobrá, s pevným základem, musí být založena na stabilních a tedy pevných hodnotách. Ne každé umění má tyto vlastnosti: ať se jedná o oblast hudební, výtvarnou či literární.
V našem případě, tedy v hudební oblasti, považuji osobnost a dílo **Johanna Sebastiana Bacha** za zcela základní hodnotu, ve své době vše završující a natolik širokou, že na ni lze navázat téměř ze všech uměleckých směrů. **Bacha** je třeba chápat jako hudebníka – interpreta (varhaník, cembalista, houslista), který instrumentálnímu projevu vybudoval epochálně mistrovský rozměr. **Bacha** je třeba dále chápat jako pedagoga - tvůrce pedagogické strategie – zde je silně nedoceňován. Dále **Bacha,** jako znalce a spolutvůrce stovky varhan a ostatních klávesových nástrojů. V neposlední řadě **Bacha,** jako hudebního skladatele**,** jehož tvorba přesáhla svojí kvalitou, rozměrem i hloubkou vše, co v této oblasti bylo doposud vytvořeno. Většina největších skladatelů, počínaje Bachovými syny až po současnost, by nedosáhla svých

cílů bez podrobné znalosti a studia díla Johanna Sebastiana. Za všechny jen jako vzorové příklady: C. Ph. E. Bach – jeho Magnificat je inspirováno Magnificatem jeho otce, dále J. Haydn – jeho oratorní skladby – oratorium „Stvoření“, mše, atd., W. A. Mozart, L. van Beethoven - Misa solemnis, fugy v klavírních sonátách, Velká fuga B dur, J. Brahms, F. Chopin – 24 preludií, Sonáta h moll- mistrovská polyfonie ve většině jeho děl (Bach byl jeho oblíbeným skladatelem), F. Mendelssohn – Bartholdi objevil J. S. Bacha v 19. stol. znovu světu – Matoušovy pašije – částečné provedení, C. Franck – varhanní chorály, slavná klavírní skladba Preludium, Choral a fuga, M. Reger – celá jeho tvorba včetně varhanní fantazie a fugy na B. A. C. H., D. Šostakovič preludia a fugy pro klavír inspirované J. S. Bachem, H. V. Lobos -Bachianas Brasileiros – velký cyklus, E. Busoni a F. Liszt – vytvářely slavné transkripce Bachových děl. Nikoliv čím kdo byl větší osobnost, tím více se o Bacha zajímal a o jeho dílo se opíral, ale právě naopak: čím kdo byl osobnost méně výrazná, tím méně si nezbytnost této důležité návaznosti uvědomoval! Podle toho byly patrné i jeho výsledky.
Proto **Základní umělecká škola Johanna Sebastiana Bacha**: jméno jako štít, obsah jako program, cesta i cíl, cesta ke světlu duchovních hodnot.

Základní body programu:
Od absolutních začátků hry na hudební nástroje či zpěvu dítě nenápadnou a nenásilnou cestou seznamovat s Bachovou hudbou. Zpočátku poslechem a záhy přímým kontaktem. Tam, kde není dost snadných skladeb pro děti, poslouží snadné transkripce. Klavichord či cembalo Bach pravděpodobně považoval za nejvhodnější nástroj pro začátek výuky hudby, protože jako jediné splňují spojení harmonie a melodie. Racionalita a fantazie – to jsou také nejsilnější atributy jeho tvorby – především v jejich dokonalé vyváženosti.Bachova hudba v sobě ukrývá všechny nuance lidských citů a emocí, které jsou velmi srozumitelně vnímatelné díky neochvějnému řádu, na kterém je celá Bachova tvorba postavena.
Protože je hra hudby J. S. Bacha předpisována na všech stupních hudebního školství v ČR i ve světě a je nejčastěji zaměňována za zdroje technické průpravy, došlo v posledních letech ke značné deformaci její interpretace. Zároveň na školách chybí základní znalosti barokní provozovací praxe. Aby mohlo dojít k nápravě na úrovni konzervatoří a hudebních akademií, je třeba začít s nápravou již na úrovni ZUŠ.
„Hledání Bachovské cesty“ je pracovní název, který náš projekt nese a má vést děti k citlivějšímu vnímání hudby jako chuti, vůně = harmonie a její rozmanitost, kresby a vedení linie = melodie a polyfonie, a s těmito hodnotami děti seznámit jako s dětskou stavebnicí, se kterou se dítě naučí hrát a dle svých individuálních schopností rozvíjet svoji fantazii. Zcela podvědomě získává zároveň i smysl pro rytmus a řád.

2.6 Úpravy v prostorách školy
Během prázdnin mělo dojít v budově k výměně oken, ale z důvodu nezbytné opravy střechy a nutné deratizaci půdy k této úpravě nedošlo.(plánovaná výměna přesunuta na rok 2001/2002).

2.7 Vybavení, pořízené ve školním roce 2000/20001
viz. příloha č. 3

2.8 Další vzdělávání pracovníků
- vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá formou účasti na seminářích, učitelky Telešnuková a Šustrová se zúčastnily pěvecké dílny pro sborové zpěváky z ČR i ze zahraničí na festivalu Bohemia cantat
- p. uč. Tomková studuje na Fakultě humanitních studií ZČU obor kulturní a sociální antropologie (3.roč.)
- p. uč. Telešnuková studuje doplňující pedagogické studium na ZČU

- p. uč. Ferusová studuje na Pedagogické fakultě ZČU obor výtvarná výchova

2.9 Údaje o výsledcích inspekce

V uplynulém školním roce nebyla ve škole vykonána žádná inspekce.

2.10 Řízení školy

Na začátku školního roku přijala pedagogická rada **VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLY**, který se stal pro všechny základním a závazným dokumentem. V době nepřítomnosti ředitele ZUŠ byl pověřen jeho zastupováním pan učitel **JAN VOZÁR**. Ekonomické záležitosti školy vede účetní paní O. Kapitánová. Výzdobu školy zajišťuje učitelka výtvarného oboru.

Kontakt s rodiči žáků je zajišťován prostřednictvím osobních návštěv v hodinách dle dohody s jednotlivými učiteli a účastí rodičů na pravidelných třídních přehrávkách, konaných zpravidla dvakrát ročně v jednotlivých třídách .

Na začátku školního roku byla ustavena **umělecká rada** školy ve složení L. Telešnuková, M. Tomková, V. Faltýn a J. Císařová a P. Šefl.

Ředitelem školy byla též vytvořena **Čestná umělecká rada ZUŠ J. S. Bacha**, jejíž členství přijali:prof. Z. Růžičková (cembalo, AMU Praha), R. Janál (zpěv, sólista ND), prof. J. Tomášek (housle, AMU Praha), PhDr. Jiří T. Kotalík (rektor AVU Praha), Paul Badura (klavírní virtuos, Rakousko), Viktorie Švihlíková (klavír, cembalo, Rakousko), Valerie Houdjakov (klavír, Rakousko), M. Kleitmann (zpěv, Rakousko), prof. J. Ogg (cembalo, Královská konzervatoř Haag a Akademie staré hudby Amsterdam Holandsko) a G. Ohlsson (klavírní virtuos USA), kteří podporují naplňování ideového záměru školy.

Informování veřejnosti o koncertech je zajišťováno prostřednictvím plakátů, které jsou vyvěšovány ve městě, a upoutávkami i články v místním měsíčníku Dobřanské noviny. Dále též prostřednictvím Českého rozhlasu, který je naším mediálním partnerem.

2.11 Hospodaření s finančními prostředky

Škola hospodaří jako příspěvková organizace s finančními prostředky z několika zdrojů .

1/Finanční prostředky na mzdy pracovníků od státu
2/Příspěvek zřizovatele na provoz školy
3/ Výtěžek školného
4/Sponzorské dary

1/ **Finanční prostředky na mzdy pracovníků** jsou škole poskytovány ze státního rozpočtu prostřednictvím RŠ OÚ PJ a Města Dobřany. Prostředky na povinné odvody z mezd jsou částečně hrazeny z výtěžku školného.

2/ Škole byla poskytnuta **zřizovatelem** částka 41 000,- Kč při přechodu na právní subjektivitu a počátkem roku 2001 byla převedena na účet ZUŠ částka 31 255,- Kč jako výsledek hospodaření ZUŠ v roce 2000.

3/ **Výtěžek školného**, které se vybírá od rodičů žáků dvakrát ročně, je hlavním zdrojem financování provozu školy. Za 2. pololetí r. 2000 byla vybrána částka 151 598,- Kč a za 1. pololetí r. 2001 to byla částka 155 423,- Kč.

ŠKOLNÉ – přehled /půlroční platba/

Výtvarný obor	500,- Kč
Hudební obory:hra na nástroj a sólový zpěv - celá lekce	900,- Kč
- poloviční lekce	450,- Kč
přípravná hudební výchova	500,- Kč
přípravná hudební výchova a nástroj	725,- Kč

Na naší škole je poskytována **sleva pro sourozence**: pro druhé dítě z rodiny činí tato částka 450,- Kč a pro třetí dítě z rodiny 225,- Kč. Pokud žák navštěvuje ještě jiný hlavní obor, platí plnou částku.

4/ **Sponzorské dary**

V tomto školním roce byl získán sponzorský dar v hodnotě 300 US (Eliott M. McKinley – MMC USA).

2.12 Spolupráce s městským úřadem a s dalšími institucemi

1/ Spolupráce se **zástupci zřizovatele – Města Dobřany** je na dobré úrovni. Město poskytuje ZUŠ finanční příspěvky na organizaci cyklu koncertů HUDEBNÍ DOBŘANY. Tímto se podařilo profesionalizovat a rozvinout veřejnou koncertní a kulturní činnost ve městě. V oblasti rozvoje školy jsou patrné rezervy ze strany Města jako zřizovatele (lepší vybavenost hudebními nástroji, což by umožnilo obohatit nabídku vyučovacích oborů pro žáky, notový archiv, který by obsahoval hudební díla v kvalitních edicích, tak, aby to odpovídalo evropského trendu, na který je třeba navazovat).

2/ Spolupráce se **Základní školou Dobřany** je velice aktivní. Na začátku školního roku proběhl průzkum hudebnosti u dětí z pěveckého sboru základní školy a ze zájemců byla vytvořena pěvecká třída v ZUŠ. ZŠ a ZUŠ pořádají společně koncerty, zájezdy na koncerty a od ledna roku 2001 zahájilo svoji činnost Pěvecké uskupení dobřanských učitelů, jehož základem jsou učitelé ZŠ a ZUŠ. Pravidelně jsou pro žáky I. stupně ZŠ pořádány výchovné koncerty.

3/ Spolupráce s oběma **mateřskými školami** je též na velmi dobré úrovni. Pravidelně každý rok provádíme průzkumy hudebnosti u žáků MŠ a vybíráme tak žáky do PHV. Pro žáky MŠ připravují naši žáci a učitelé vánoční besídky či výchovné koncerty a na závěr školního roku pořádáme společné koncerty, na kterých účinkují žáci ZUŠ i MŠ.

2.13 Subjektivní hodnocení školního roku

Na ZUŠ v Dobřanech jsem nastoupil v červnu 2000 a školní rok jsem zahájil *přechodem* do nového

systému řízení škol v právní subjektivitě a současně *zvolením* nové cesty (nové zacílení na větší hudební a uměleckou citlivost, k čemuž má sloužit správnější a zároveň výraznější používání hudby Johanna Sebastiana Bacha.). Systém právní subjektivity přinesl větší nárůst úředních povinností (rozšířil oblast zodpovědnosti a vazeb na finanční a daňové, sociální a zdravotní struktury státní správy). Řediteli to přináší nezbytné soustředění na jiné oblasti fungování školy mimo její hlavní poslání – pedagogické působení. Díky pochopení pedagogického sboru a entuziastickému přístupu převážné většiny učitelů i mého statutárního

zástupce pana učitele Jana Vozára se podařilo přes sníženou hospitační činnost zabezpečit a plně rozjet práci školy v nových podmínkách. Nedílnou úlohu zde sehrála a stále hraje účetní a hospodářská pracovnice v jedné osobě paní Olga Kapitánová, kterou jsem za tímto účelem přijal.

Bylo třeba vyřešit: a/ neshody mezi některými učiteli a ostatními členy pedagogického sboru
b/ přechod bývalého ředitele pana Kubíka do normální výuky a postupně jeho odchod do důchodu
c/ zajištění nového učitele výtvarné výchovy za odcházející učitelku (rodinné důvody)
d/ zajištění mé povinné pedagogické činnosti.

Řešení: a/ Neshody byly vyřešeny vážnými rozhovory se všemi učiteli jednotlivě. Výsledky jednání jsem doplnil možností přijmout nového člena pedagogického sboru
- houslistu - profesora Jana Odstrčila (předního vynikajícího českého umělce
- zakladatele a mnohaletého bývalého člena a sekundistu Kociánova kvarteta).

b/ Vstřícností všech učitelů ZUŠ byl panu učiteli Kubíkovi zabezpečen potřebný úvazek bez většího narušení dosavadní výuky.

c/ Byla přijata nová učitelka výtvarné výchovy paní Věra Ferusová (dokončuje studium na ZČU v Plzni). Její práce obohatila dosavadní úroveň výuky a spolu se svými žáky se postarala o výtvarnou výzdobu školy.

d/ Povinnost mé pedagogické činnosti jsem vyřešil založením pěvecké třídy, přičemž jsem uplatnil svoji druhou aprobaci – zpěv (mým hlavním oborem byl klavír) vystudovanou na konzervatoři v Praze. Zároveň tento krok umožnil dětem zpívajícím doposud pouze v pěveckých sborech ZŠ rozvíjet své individuální schopnosti a talent i v oboru sólový zpěv. Množství nových povinností, které se předem nedaly odhadnout, mně často narušovalo dodržování určeného rozvrhu hodin. Přes krátkou dobu trvání pěvecké třídy již několik jedinců vykazuje míru talentu umožňující profesionální zaměření (příprava jednoho žáka ke zkouškám na plzeňskou konzervatoř!).

Ve snaze obohatit výuku hudební nauky individuálními schopnostmi jednotlivých učitelů jsem svěřil výuku tohoto předmětu i dalším učitelům.

Zahájení nového projektu „**Hledání Bachovské cesty**“ přijali učitelé nejprve s překvapením a někteří i s jistými rozpaky, ale během krátké doby se všichni zapojili svými postřehy a příspěvky k vytvoření týmové práce. Konzultací s významnými odborníky se potvrzuje jedinečnost a důležitost projektu pro budoucí zdravý rozvoj umělecké výchovy na základním stupni školství a především pro lepší návaznost na stupně vyšší. Na škole jsem uspořádal pro učitele odborný seminář, do kterého se všichni učitelé se svými žáky aktivně zapojili. Výsledkem je požadavek na další semináře a předávání informací o dané problematice (barokní provozovací praxe a seznámení s obecným používáním ornamentiky v Bachově literatuře a řešení problematiky nesprávných vydání Bachových skladeb, ze kterých se na školách převážně hraje).

Završením 1. etapy našeho nového projektu byl tzv. Bachovský žákovský koncert na závěr školního roku, kde se všichni zaměřili na interpretaci Bachovy hudby ve všech oborech, které se na naší škole vyučují. Výtvarné oddělení se zaměřilo na Bachův portrét očima dětí a sluchový vjem z Bachovy hudby vyjádřený barvami. Za významný úspěch považuji zájem České televize v Praze, která přes novost tohoto projektu přijela, celý koncert natočila a jeho vybraný sestřih následně odvysílala v prestižním pořadu „Haló, hudba“ na programu ČT 2. Pořad i program se setkal s obecným zájmem a okolní školy mají zájem o spolupráci a zasvěcení do problematiky. Vzbuzení zájmů o tuto problematiku a její důsledné řešení je jedním z hlavních cílů našeho projektu. Zodpovědnou realizaci tohoto náročného projektu zajišťuje naše vzácná „Čestná umělecká rada“.

2.14 Náměty pro příští školní rok a delší perspektiva

Řešení personální otázky – náhrada za p. učitelku Šustrovou, která odchází na MD.

Základní informovanost všech členů učitelského sboru v oblasti znalosti barokní interpretace a díla J. S. Bacha jako základu hudební kultury.

Příprava žáků na soutěž ZUŠ v oborech klavír, housle a kytara a na soutěž v sólovém zpěvu Karlovarský skřivánek /školní a krajské kolo/ a na Prague Junior Note.

Do 5 let připravit a realizovat úzkou spolupráci se slovinskou Brežicí, maďarským Šopronem a německým Kötenem (jedním z působišť J. S. Bacha).

Příprava společného Bachovského koncertu ve spolupráci se ZUŠ - Ďáblice Praha v Praze v květnu 2002.

Příprava odborného semináře o dané problematice pro ZUŠ Západočeského kraje na základě žádosti Pedagogického centra v Plzni (místo konání – ZUŠ v Domažlicích).

V Dobřanech, dne 7. 9. 2001 Petr Šefl